

גליון

מעדני אשר

יז"ל ע"י מכון מעדני אשר

גליון תת"א (שנה י"ז)

פרשת במדבר תש"פ

כשלאבא קרה פסול במשרה ובנו ממלא מקומו בנתיים האם כשיעלם הפסול מותר לבן להישאר גם בתפקיד?

בפרשתנו ג' ד' וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקריבם אש זרה לפני ה' במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם.

הנה במדרש רבה בפרשתנו נחלקו מתי היו אלעזר ואיתמר כהנים, רבי יצחק אמר בחייו ר' חייא בר אבא אמר במותו וכו'.

ומקשה המדרש לשיטת רבי יצחק דהוא אמר בחייו של אהרן, מדוע עשו אותם כהנים, ומתוך המדרש דאירע טומאה באהרן, שימש אלעזר אירע טומאה באלעזר, שימש איתמר.

ובמנחת חינוך מצוה ת' הקשה קושיא אלימתא דעל כרחך מיירי ביום הכיפור אחר שלא היה יכול ליטרה, וקשה הא קימ"ל יומא י"ב ע"מ ב' מגילה ט' ע"מ ב' שאם נטמא כהן גדול ושימש אחר תחתיו ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול משום איבה ולא לכהן הדיוט משום מעלין בקודש ואין מורדין א"כ לא נשאר רק כהן אחד והוא תימה.

ומתוך: וצריך לומר דאב ובנו לא שייך איבה, ונ"מ לדינא גם בזמן הזה.

וכן כתב בספר סדר פרשיות לרבינו האדר"ת פרשת אחרי כתב על מחלוקת המדרש הנ"ל וז"ל נראה לי דזהו שנחלקו דמר סבירא ליה דמילת ויכהן אלעזר הוא שכיחנה לפעמים בכהונה גדולה באופן שנטמא אהרן ביום כיפור שצריך כהן גדול דווקא ואף דהויא ליה רק דרך אראי מכל מקום קרי ליה ויכהן או דכיון שכבר שימשו בכהונה גדולה שוב לא ירדו, ואין חשש משום איבה דמבנים לאב לא שייך זה, דאין אדם מתקנא בבנו, ואידך לא סבירא ליה דנטמא אהרן אולי משום דזהו מן הנישים או דבכהאי גוונא לא יזכיר הכתוב רק דכשמת אהרן או שימש אלעזר.

ובכלי חמדה בפרשתנו על המדרש הנ"ל האריך באריכות האם יש כזה מציאות כמה כהנים גדולים בפעם אחת או דילמא רק כשהיו צריכים אותם לא מפטרים אותם אבל לכתחילה אף פעם אין כזה מציאות ע"ש באריכות נפלאה.

אדם שחייב מיתה בידי שמים ויש לו ילדים האם אין ממתים אותו כדי שיוכל לחנך את בניו?

בפרשתנו ג' ד' וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקריבם אש זרה לפני ה' במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם.

יש להקשות: מדוע כותבת התורה שהסיבה שמתו נדב ואביהוא משום שלא היו להם בנים, משמע שאם היו לנדב ואביהוא בנים לא היו מתים, וקשה אם היו חייבים מיתה מדוע בגלל שיש להם בנים יפטרו מעונש מיתה החמורה שמגיעה להם בדין, כך מקשה בגמ' יבמות ס"ד ע"מ א', וכן במדרש בפרשת אחרי, וכן בחזקוני בפרשתו, וכן בשיר מעון בפרשתו.

איכא כמה תרוצים:

א. הנה בגמרא יבמות ס"ד ע"מ א' אבא חנן אמר משום רבי אלעזר מי שאינו עוסק בפרו ורבו חייב מיתה, שנאמר, ובנים לא היו להם, הא היו להם לא מתו, לפי הנ"ל אתי שפיר לפי מ"ד הנ"ל דהחטא היה שלא היה להם ילדים אילו היה להם לא היה חטא.

והנה הטור אה"ע סימן א' הביא מה שאמרו בגמרא בשבח פריה ורביה, והשמיט מימרא זו, דחייב מיתה.

והקשה הבית יוסף: ולא ידעתי למה השמיטו רבינו שחייב מיתה. ומרן החיד"א בברכי יוסף הביא בשם מהר"י זיין תירץ: דכיון דקאמר כאילו שופך דמים, ממילא משמע דחייב מיתה, דכתיב דמו ישפך.

אך מרן החיד"א דוחה תירוצו זה: משום שהטור כתב כלשון הגמ' כאילו שופך דמים, שהוא רק כ"ף הדמיון, והן אמת שבתוספתא פ"ק ה' דיבמות שנינו, הרי זה שופך דמים, אבל הטור קאמר כאילו.

ומתוך: דהנכון כמו שכתב הרב הדרישה, דהא תליא בפלוגתא, ואפשר דמהאי טעמא השמיטו מרן בש"ע, והדר מר משמעתייה בב"י וכן בשאלות דרב אחאי גאון פרשת נח ובספר האגודה כתבו כאילו שופך דמים, ולא כתבו חייב מיתה, ועיין בשו"ת מהר"א יור"ד סימן רכ"ב.

ב. ע"פ מה דאיתא במדרש פרשת אחרי מובא בחזקוני בפרשתנו רבי יעקב בר אבין בשם ר' אחא אמר דאילו היו להם בנים היו קודמין לאלעזר ואיתמר, שכל הקודם בנחלה קודם לכבוד ובלבד שיהא נוהג כמנהג אבותיו, לפי הנ"ל אתי שפיר דאין כוונת הפסוק לומר דאילו היה להם בנים לא היו מתים, אלא אילו היה להם בנים הם היו קודמים להיות כהנים, מעדני אשר.

ג. וז"ל אילו היה להם בנים לא מתו, נראה לי דבזכות בניהם שלא חטאו וצריכים לאב לגדלם ללמדם תורה ולהדריכם היו חיים, כך כתב בשיעור מעון סופר להגאון רבי שמעון סופר זצ"ל בנו של הכתב סופר בפרשתו.

וכעין זה ביאר בהקדמת שו"ת חתם סופר י"ד בפתחי חותם על הפסוק והותירך ה' לטובה בפרי בטןך, דאף אדם שהשלים כבר את תפקידו בעולם הזה ינחחו הקב"ה וישאירו בעולם, כדי שיוכל לחנך את בניו לתורה ולמצוות.

ד. ע"פ מה דאיתא בחז"ל דהחטא של נדב ואביהוא היה שהיו ויש אומרים שתויי יין נכנסו למקדש, ויש אומרים שהורו הלכה בפני רבן, יש לומר דאין אדם מרגיש איך להתנהג בדרך ארץ עד שיהיה לו בנים ומרגיש מה שהוא נגד כבודו בהתנהגות בניו ותלמידיו עמו ועל ידי שהוא מקפיד מבין על ידי זה מה שהוא צריך לנהוג כבוד בהוריו ומוריו ולהיזהר במה שהוא נגד כבודם, אבל אלו עדיין בנים לא היה להם ולא הבינו והשכילו עוד האין לנהוג כבוד ברבם ובאביהם ובפרט במורא שמים לכן הקלו והורו הלכה בפני רבם ולא נהגו כבוד שמים ונכנסו דרך קלות למקדש שתויי יין, כך כתב בשיעור מעון סופר להגאון רבי שמעון סופר זצ"ל בנו של הכתב סופר בפרשתו.

ברכת מזל טוב

לידידינו העומד לימין המערכת בעצה ובמעש

מגדולי מרביצי התורה בדורנו

חביבן של גדולי ופוסקי הדור

מעודד מאות תלמידי חכמים להוציא ולכתוב דברי תורה

הגאון גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א רחובות

לרגל שמחת אירוסית בתו במז"ט עב"ג

הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר דוד דוב קארפ נ"י

מבחיירי ישיבת באבוב בני ברק

יהא רעוא שבזכות מעשיו הכבירים

להגדיל תורה ולהאדירה

יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרב אהרן שטאהל שליט"א בארא פארק

לעילוי נשמת אביו

הרב דוב צבי בן הרב ישעיה אלעזר ז"ל

נלב"ע ב' סיון שנת תשס"ט ת.נ.צ.ב.ה.

ולרגל שמחת הולדת נכדו בן לבנו הרב שמואל שליט"א

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה לרוות נחת

מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרב מרדכי איזראעל שליט"א

בארא פארק

לעילוי נשמת אמו

מרת גיטל בת הרב מרדכי ע"ה איזראעל

נפטרה בש"ט כ"ח אייר תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

בפרשתן ג' ד' וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקריבם אש זרה לפני ה' במדבר סיני ובנים לא היו להם.

יש להקשות: מדוע באמת נדב ואביהוא לא נשאו נשים הרי זה מצוה דאורייתא, ואיך ביטלו כזאת מצוה רבה כך מקשה המדרש בפרשתן, וכן בכתב סופר בפרשת שמיי וכן בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. לפי שנדב ואביהוא שחוצים היו, והיו אומרים אבינו כהן גדול, אחי אבינו מלך, אחי אמנו נשיא, אנו שני סגני כהונה איזה אשה ראויה לנו, והיו מונעים עצמם ולא רצו לישא אשה ולקיים פריה ורביה, ואותו עון גרם להם לישרף, כך איתא במדרש בפרשתן.

ב. לפי שחששו שעול הפרנסה של ילדיהם יפול עליהם ולא יוכלו לעשות את העבודה כמו דאיתא בגמ' קדושין כ"ט רחיים בצאורו ועסוק בתורה, וכן חששו שמא ילדיהם לא יהיו כמותם כמו שבני משה לא היו כמותו, לכן נמנעו מלישא אשה, אבל טעו, שהרי איתא בגמ' ברכות י' ע"מ א' בהדי כבשא דרחמנא למה לי, שאל לו לאדם להתערב בחשבונות שמים, וזה כוונת הפסוק פרשת פנחס כ"ו ס"א וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני ה', דהיינו שהיה להם מחשבות זרות במה שהחליטו לא להתחתן עם החשבוניות הנ"ל, כך כתב סופר בפרשתן.

ובפרשת שמייני ביאר הכתב סופר באופן נפלא את דברי הגמ' סנהדרין ג"ב וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן אמר לו נדב לאביהוא אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור אמר להן הקדוש ברוך הוא הנראה מי קובר את מי, דקשה מאוד שככה ידברו על מנהיגי הדור, אלא דהכוונה על פי מה שאמרו חז"ל, שנדב ואביהוא מתו מחמת שלא נשאו נשים, וטעם הדבר שלא נשאו נשים כי ראו שבני משה לא היו כדבעי למהוי כידוע, ואם בני משה אינם כראוי ילמדו המוני עם, ותלוי הדבר הזה בשביל שמשה היה טרוד עם הציבור, ולא היה לו באפשר להשיג על בניו כי היה עסקו תמיד מן ההר אל העם, והנה בני אהרן היה צדיקים גדולים, ובאמת לא עלה למעלה כמשה, כי היה עסקו עם בני ביתו, ולכן בחשבם כל זה הסכימו בדעתם שלא לישא נשים באשר הבינו במות משה ואהרן ינהיגו הם הציבור ואם יהיה להם בנים לא יוכלו להשיג עליהם וילכו בדרך לא טוב, או שלא יוכלו להשיג כל כך על הציבור, על כן מצאו טוב לכבוד ה' ועמו שלא ישאו נשים, לפי הנ"ל אתי שפיר דברי הגמ' הנ"ל לא חס ושלוש שקיוו על מיתתם או שדיברו זה עם זה בזמן שימותו שני זקנים הללו אני ואתה ננהיג את הציבור, אלא שהתבוננו במה שחסר במשה ואהרן, משה היה מפקח ביותר על צרכי הציבור על ידי זה בניו לא היו טובים, ואהרן שהשיג על בניו לא השיג על הציבור כל כך, ואין בידו זכות הרבים כל כך לכן, לא ניקח נשים, ובאמת טעו כי בהדי כבשא דרחמנא למה להן, קיימו מצות ה' הכתובה והמצווה עליהם וילידו בנים, והנה אלו בני אהרן היה בוער בהם אש אהבת ה' ולעמו, ולכן נמנעו מלישא נשים, אבל זה היה אש זרה אשר לא יקובל לפני ה', וזה שכתוב "ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא ציוה אותם" שלא ציוה להם להנהיג הציבור באופן אחר ממשה, ולישא אשה ולהוליד בנים ציוה ה', ולכן היה אש זרה וימותו לפני ה' שכוונתם היו לשם שמים אבל טעו.

ג. נדב ואביהוא שלא נשאו נשים להיותן קדושים ונהפוך שעי' שנשא אשה לומד בטהרה ולא נאמרה פרישות מהאשה רק למשה, כך כתב במראה יחזקאל פרשת שמייני.

כל הבן הילוד לאורה תשליכהו ולא התחתנו שוב?

בפרשתן ג' ל"ט כל פקודי הלויים וגו' שנים ועשרים אלף.

ונתקשו הראשונים ואחרונים: מדוע הלויים יידי ה' וקרוביו, אשר לא חטאו בעגל, נתמעטו מכל השבטים שאינם מגיעים במספרם מכן חודש לחצי שבט הקטן שבישראל, ולכשתעמוד על מספרם מכן עשרים לא יגיע לשליש ולרביעי, ויש הרבה תרוצים עיין בספר מעדני אשר פרשת במדבר שנת תשס"ה אריכות בענין זה.

ובאור החיים הקדוש בפרשתן תירץ באחד מהתרוצים ע"פ מה דאיתא בגמ' סוטה י"ב שבזמן גזירת כל הבן הילוד היאורה תשליכהו עמד עמרם וגירש את עשתו ומיד עמדו כל שבטו ופרשו מנשותיהם, לכן שבטו נחסר מאוד, ואע"פ שעמרם החזיר את גרושתו אין ללמוד מכאן שכולם החזירו.

אבל החיד"א בספרו פני דוד במדבר בפרשתן במדבר אות ה', וכן בספרו פתח עינים סוטה י"ב, וכן העיר בהגהות המהרש"ם סוטה י"ב תמה עליו ז"ל ואנא זעירא דברי הרב קשים בעיני דלשון התלמוד בסוטה דף י"ב עמד והחזיר את אשתו עמדו כלן והחזירו נשותיהן ומשמע דעמרם גדול הדור היה ואותם שגירשו כשגירש החזירו כשהחזיר לפי שהסכים לדברי מרים שגזרתו קשה משל פרעה על הזכרים ונקבות ובעה"ז ובעה"ב והם דברי טעם, ותו דאמרינן התם כיון דשדיהו למשה בטלו גזרתיהו ואמר משה לישראל בשבילי נצלתם כלכם, ואם כן טענת הרב ז"ל ששבט לוי לא יכלו לסבול גזירת השלכת ילדיהם ליאור וללכת ללדת בשדה וכו' אזדא לה, כי בלדת משה רבינו נתבטלה הגזרה ואיך שבט לוי אשר לא עלה עליהם עול השעבוד בטלו מצות פורו ורבו דמה שהיו יולדות בשדה היה משום גזירת כל הבן הילוד וכמ"ש המהרש"א וא"כ כשנתבטלה גזרת כל הבן הילוד בלדת משה רבינו אמאי לא החזירו נשותיה.

וכן בשו"ת אפרקטא דעניא חלק א' סימן קצ"ג ס"ק ד' נשאל בדברי האור החיים הקדוש הרי מפורש בש"ס סוטה י"ב דעמדו כולן והחזירו נשותיהן, וכתב אהובי יידי מה כחי ליישב זה, ואדרבה אוסיפנא קימחא ואוסיפנא מיא דמדבריו ז"ל משמע דרק שבט לוי עבדו עובדא דעמרם לגרש נשותיהם, והנה לבד דגם מלשון הש"ס הנ"ל משמע דכל ישראל עשו כה בין בגירושין בין בחזרתן, הרי במדרש שמור"פ ס"י י"ז איתא להדיא בין ברישא בין בסיפא עמדו כל ישראל, והיותר תימה מה שכתב בשו"ת מהר"ם שיק אורח חיים סימן ע' בשם החתם סופר לבאר את דברי חז"ל בבא בתרא ס' ע"ב מיום שחרב בית המקדש דין דין הוא שנגזור על עצמינו שלא לישא אשה ולהוליד בנים, ונמצא זרעו של אברהם אבינו כלה מאליו, אלא הנח להם לישראל וכו', ולשון זרעו של אברהם אבינו כלה הוא תמוה, וביאר מרן הגאון בעל חתם סופר זצ"ל על פי מדרש פרשת שמות שמור"פ א' י"ג כשגזר פרעה אותו גזירה עמד עמרם וגירש אשתו, עמדו כל הצדיקים וגרשו את נשותיהם, אמרה לו מרים גזרתך קשה משל פרעה, שפרעה גזר רק על הזכרים וכו'. ואמר מרן זצ"ל, דהנה הקדוש ברוך הוא כרת ברית עם אבותינו לקיים זרעם אחריהם ולתת להם נחלת ארץ ישראל. והנה, אם ישראל יגזרו על עצמן שלא להוליד בנים, ודור הולך ואין דור אחר בא, ויש לחוש שח"ו יכלה זרעו של אברהם אבינו, יהיה השי"ת מוכרח להושיע ישראל ולהשיב בנים לגבולם, אלא שכל זה אם כל הקהל יעשו כן, אבל אם רק הצדיקים והכשרים יעשו כן והרשעים ישאו להם נשים, אם כן שוב אין הקדוש ברוך הוא מוכרח, שהרי גם הרשעים זרע אברהם, ואם כן רק זרע הצדיקים יכלו ויתמו זרע הרשעים יארו ויעמדו, ואז יהיה רע בכפליים, וזו כוונת הגמרא דין הוא שנגזור על עצמינו שלא לישא וכו' ואם כן זרעו של אברהם אבינו כלה, וזה אי אפשר, ויהיה הקדוש ברוך הוא מוכרח להושיע לנו, אלא הנח וכו', משום דהפושעים והקלים לא ישמעו לנו וישאר זרע ישראל מהם, וזה היה כוונת עמרם כשגירש את אשתו, כדי שכולם יגרשו וכנ"ל וממילא יהיה גאולה לישראל, אמנם רק הצדיקים גירשו ושאר דלות העם קיימו נשותיהם, לזה אמרה גזרתך קשה משל פרעה, שאדרבה גזרתך קשה כיון שרק הצדיקים גירשו נשותיהם ויתכלה ח"ו זרע צדיקים, ורשעים יתרבו, ולכן צעקה ואמרה גזרתך קשה משל פרעה, חזינו דהחתם סופר היה לו גירסא שרק הצדיקים גירשו משמע שהיה להם איזה גירסא אחרת, ואולי גם האור החיים הקדוש היה לו גירסא אחרת.

מערכת
"קול המעדנים"
ניתן לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה ואגדה
שנאמרו בקהלות הקודש בארץ ובחול
במספר **079-5702714**
וכן קול הלשון ישיר
073-2951280

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן

משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משובע ומשנה ברורה

~על הפרשה~

א [חידה. יש כמה ענינים בפרשתנו השייכים לעניין מתן תורה, מה הם?

ב [חידה. באיזה שבט היו בנות יותר מבנים והיכן זה רמוז?

ג [חידה. האם זבולון טפל ליששכר או שחשוב כמותו והיכן זה רמוז?

ד [חידה. היכן רמוז שראובן נמחל לו על חטאו?

ה [חידה. מה פשר המשפט "אין אדם נעשה שוטר מלמטה אלא אם כן נעשה רשע מלמעלה", והיכן זה רמוז בפרשה?

~שלושים יום קודם החג~

ו [מנהג מאכלי חלב. האם יש מנהג לאכול מאכלי חלב בליל שבועות דווקא או אדרבה יש עניין להיפך לאכול דווקא ביום של חג השבועות?

ז [מה ניתן בסיני. הנה ידוע שהכל ניתן למשה בסיני כל התורה כולה ואפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, איזה דברים (לפי חלק מהשיטות) עכ"פ לא ניתן למשה בסיני ורק אח"כ נאמר?

ח [שם החג. חג השבועות בלשון חכמים עצרת ואילו בתורה חג השבועות או חג הביכורים מדוע?

ט [תוספת יו"ט. כמה אחרונים נטו לומר שבחג השבועות אין דין תוספת יו"ט, מדוע?

י [חידה. איזה מנהג הגר"א ביטל בחג השבועות ומדוע?

כללי השתתפות

- כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ש.
- כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה יכנס בעז"ה לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. - שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח סיון

מדוע בכל השנים קורים דווקא פרשת במדבר קודם לחג השבועות?

איתא בתוספות מגילה ל"א ע"מ ב' בבא בתרא פ"ח עמוד ב' לעולם אנו קורים במדבר לפני עצרת כדי להפסיק בה בין קללות דאם בחקותי לעצרת שהוא ר"ה לפירות האילן שנדונין על הפירות, והכי איתא בגמ' מגילה ל"א ע"מ ב' דקורין קללות שבתורת כהנים לפני עצרת.

וכן איתא בש"ע סימן תכ"ח ס"ק ד' ולעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת.

יש להקשות: מדוע דווקא פרשת במדבר נבחר לקראתו לפני קבלת התורה, כך מקשה החדושי הר"ם בפרשתן, וכן במשנה שכיר על חג השבועות.

איכא כמה תרוצים:

א. כיון דבפרשת מבואר שלכל אחד יש לו את הדגל שלו ולהורות לנו שאחד מיסודות קבלת התורה זו מצות ההגבלה, לכן מקדימים את פרשת במדבר לפני חג מתן תורה, כך כתב בחדושי הר"ם בפרשתן.

ב. ע"פ מה דאיתא איתא במדרש בפרשתן ילקוט שמעון סימן תרפ"ד בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהם מה ראו להתקרב יותר מכל האומות, סתם פיהם הקדוש ברוך הוא ואמר להם הביאו ספר יוחסין שנאמר הבו לה' משפחות עמים, כשם שבני מביאין, ולכן כיון דבפרשתן במדבר כתיב "ויתילדו על משפחותם" דמורה על יחוס האבות כמבואר במדרש ילקוט הנ"ל, ולהורות דרך זכות ויחוס האבות גרמה לנו יום זה, כך כתב במשנה שכיר חג השבועות בהפטורה, ובגליון מעדני אשר חג השבועות שנת תשע"ח הארכתי בקושיית האחרונים על הילקוט מה קשור קבלת התורה ליחוס ע"ש הרבה תרוצים נפלאים.

ג. עפ"י מה דידוע דברי רבינו הש"ה תורה שבכתב פרשת בחוקותי בפסוק ויקרא כ"ו מ"ב "וזכרת את בריתי יעקב" גו', דקשה דזה הפסוק של נחמה מה מקום יש לו בתוך הקללות, וכתב דקיבל כי אף זה הפסוק הוא מתוכחות מוסר, כי אינו דומה רשע בן רשע החוטא לרשע בן צדיק, כי הרשע בן צדיק עונשו מרובה, שראה אביו מתנהג בחסידות והוא אין מנהג אבותיו בידי, וכן אין דומה מי שהוא דר במקום מכוער למי שהוא דר במקום תורה. על זה אמר אני אזכור לך אלו הדברים לכף חובה, שאתה מזרע האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב. וגם הארץ אזכור, כי נתתי לך ארץ ישראל שאורא דארץ ישראל מחכים ב"ב קנ"ח ב' ועל כל זאת לא הלכת בדרך ישר. ועל כן כל איש ישום אל לבו, ובפרט מי שיש לו אבות שהיו יראי אלקים, וגם מי שיושב במקום חכמים לומדי תורה צריך לראות ביותר לילך בעקביהם לתורה ולמעשים ולמידות, ולילך בדרכי החמודות, עכ"ל הקדוש, הרי דלא תמיד הזכות אבות מועיל לטובה, ואדרבא אם יקלקל מעשיו אדרבא גורמים לו חובה, ובזה ראיתי לפרש מה שביקש יעקב אבינו בראשית מ"ט ו' "בקהלם אל תחד כבודי", היינו שלא יזכר שמו עליו כדי שלא לגרום לו חובה יותר בזה, אבל בדבר טוב שפיר יזכר שמו עליו כדי להרבות לו שפע קדושה עליו גם מצד מעשי אבותיו, וכמו שכתב רש"י, והיכן יזכר שמו של יעקב, גבי דוכן שהוא לטובה, ועל כן בתוכחה שהיתה הזכרת הזכות אבות לרעה, רצו להפסיק בקריאת פרשת במדבר, דשם כתיב "ויתילדו על משפחותם", דמורה ג"כ על הזכרת זכות אבות לטובה להשראת הקדושה במקדש, ולקבלת התורה שהוא ג"כ לטובה. ואתי שפיר, כך כתב במשנה שכיר מועדים.

ד. ע"פ מה דאיתא במדרש בפרשתן על הפסוק וידבר ה' אל משה במדבר סיני למה במדבר סיני מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה, באש, ובמים, ובמדבר, באש מנין שמות י"ט והר סיני עשן כולו וגו' ובמים מנין שנאמר שופטים ה' גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים, ובמדבר מנין וידבר ה' אל משה במדבר סיני, ולמה ניתנה בג' דברים הללו אלא מה אלו חנים לכל באי העולם כך דברי תורה חנם הם שנאמר ישעיה נ"ה הוי כל צמא לכו למים, דבר אחר וידבר ה' אל משה במדבר סיני אלא כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה, לכך נאמר במדבר סיני, ע"כ, ובגליון מעדני אשר פרשת במדבר תשע"ט הבאתי עוד הרבה הסברים מדוע ניתנה תורה דווקא במדבר איזה מקניני התורה זה בא ללמדנו, לפי הנ"ל אתי שפיר דלכך קורים פרשת במדבר לפני קבלת התורה כדי ללמדנו שכדי לקבל את התורה חייבים להיות כמו מדבר זה אחד מקניני התורה לפני קבלת התורה, מעדני אשר.

תגובות אפשר לשלוח

עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח' תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש

לבירורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

